

Hyvinkään kaupungin esi- ja perusopetuksen kuljetusopas

1. Sisällys

2.	Maksuttoman kuljetusetuuden myöntämisen perusteet.....	3
2.1.	Esiopetus- ja koulumatkan pituus	4
2.2.	Koulumatkan vaikeus, rasittavuus tai vaarallisuus	5
2.3.	Petoeläimestä johtuva kuljetus	5
2.4.	2.3. A1-kielen opetus.....	5
2.5.	Uskonnon opetus	6
2.6.	Muussa kunnassa koulua käyvät oppilaat	6
2.7.	Aamu- ja iltapäivätoiminnan kuljetukset.....	6
2.8.	Työelämään tutustuminen	6
3.	Kuljetusten järjestämisen periaatteet.....	7
3.1.	Saattokorvaus	7
4.	Kuinka kuljetusta tai korvausta haetaan?.....	8
5.	Kuljetuksen aikana.....	8
6.	Poikkeustilanteet.....	9
6.1.	Vahinko tai ilkivalta.....	9
6.2.	Koulukuljetuksen myöhästyminen	10
6.3.	Pysäkin sijainti.....	10
6.4.	Reklamaatiot	10
7.	Yhteystiedot.....	10

Esi- ja perusopetuksen kuljetukset

Hyvinkään kaupungin kuljetusopas

Perusopetuslaissa määritellään ehdot, joiden täyttyessä esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaat ovat oikeutettuja maksuttomaan kuljetukseen. Mikäli kaupunki ei pysty järjestämään kuljetusta, voidaan oppilaan huoltajalle korvata kuljetuskustannuksia (ns. saattokorvaus). Muiden kuin kaupungin kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden huoltajat ovat itse velvollisia järjestämään lastensa kuljetukset parhaalla katsomallaan tavalla. Myös kuljetusoppilaiden vanhemmat voivat järjestää lastensa koulumatkat, mikäli katsovat, ettei kunnan tarjoama perustaso ole heille riittävä ja vastaavat tällöin syntyvistä kustannuksista itse.

Tämä opas sisältää ne periaatteet, joiden mukaan oppilaille myönnetään maksuton kuljetusetuus, kerrotaan kuljetusten järjestämisestä eri kulkumuodoittain sekä annetaan ohjeita kuljetuksen hakemiseksi, kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalle.

2. Maksuttoman kuljetusetuuden myöntämisen perusteet

Kuljetusetuudesta päätetään perusopetuslain sekä tässä opetuslautakunnan hyväksymässä kuljetusoppaassa tehtyjen periaatteiden mukaisesti.

Hyvinkään kaupunki myöntää maksuttoman kuljetusetuuden oppilaille, joiden väestörekisteriin merkitty asuinkunta on Hyvinkää ja jotka ovat ottaneet vastaan kaupungin osoittaman lähikoulu- tai esiopetuspaikan ja matkan pituus lähikouluun tai esiopetuspaikkaan ylittää jäljempänä ilmoitetut kilometrit.

Kuljetusetuuteen on oikeutettu myös oppilas, jonka tässä oppaassa tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.

Mikäli vanhemmat haluavat lapselleen koulu- tai esiopetuspaikan muusta kuin kunnan osoittamasta järjestämispaikasta, ei oppilaalla ole oikeutta maksuttomaan kuljetusetuuteen.

Kuljetukset järjestetään tai korvataan vain kodin ja koulun tai esiopetuspaikan väliselle matkalle. Hyvinkään kaupunki myöntää kuljetuksen vain yhdestä osoitteesta, joka on oppilaan väestörekisteriin merkitty vakituinen asuinpaikka.

Oppilas voi saada enintään kaksi kuljetusta koulu- tai esiopetuspäivää kohden. Tästä poikkeuksen voi muodostaa uskonnonopetuksen järjestämisestä johtuvat järjestelyt.

Täydentävästä varhaiskasvatuksesta tai esiopetusta täydentävästä aamu- ja ilta-päivätoiminnasta ei järjestetä kuljetusta.

2.1. Esiopetus- ja koulumatkan pituus

Hyvinkään kaupunki järjestää oppilaalle kuljetuksen tai voi korvata oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos:

- Esiopetuksen oppilaan matka esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettu varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen on lyhintä jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin yli 3 kilometriä.
- 1.–3. luokan oppilaan koulumatka on lyhyintä käyttökelpoista reittiä pitkin yli 3 kilometriä.
- 4.–9. luokan oppilaan koulumatka on lyhyintä käyttökelpoista reittiä pitkin yli 5 kilometriä.

Matka mitataan oppilaan kotiportista esiopetuspaikan tai koulun portille lyhyintä käyttökelpoista ja jalankulkukelpoista reittiä. Tällöin pyörä- ja kävelytiet otetaan huomioon ensisijaisina kulkuväylinä. Lisäksi huomioidaan, ovatko ne käytettävissä myös talviaikaan.

Matkan mittaaminen tapahtuu kaupungin koulumatkojen mittaamiseen käytettävällä Koululiitu-ohjelmalla kotitontin portilta, koulutontin portille lyhyintä käyttökelpoista reittiä. Kaupungilla ei ole velvollisuutta järjestää koulukuljetusta koko matkalle. Koulumatka voi sisältää oppilaan itse kuljettavaa matkaa. Poikkeuksia

kilometrirajoissa (esim. 4,9 km) ei tehdä, vaan kaikkia oppilaita kohdellaan samoin perustein. Kilometrirajat ovat pisimpiä mahdollisia omavastuumatkoja, jotka oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin.

2.2. Koulumatkan vaikeus, rasittavuus tai vaarallisuus

Oppilaalla on oikeus koulumatkaetuuteen myös silloin, kun matka muodostuu oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi (perusopetuslaki 628/1998, 32 §). Opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa pyytää huoltajaa toimittamaan asiantuntijalausunnon, jota voidaan käyttää päätöksenteon apuna, koulumatkan vaikeudesta, rasittavuudesta tai vaarallisuudesta. Asiantuntijalausunnon voi antaa esimerkiksi lääkäri, psykologi, riistanhoitoyhdistyksen edustaja tai poliisiviranomainen. Tieosuuksien vaarallisuuden arvioinnissa käytettävistä menetelmistä päättää opetuksen järjestäjä.

Matkan turvallisuuden arviointiperusteena käytetään koulumatkan turvallisuuden arviointiin kehitettyä Koululiitu-arviointimenetelmää. Lisäksi yksittäisiä tapauksia voidaan arvioida erikseen. Matkan turvallisuuden arvioinnissa kuullaan tarvittaessa kaupungin liikenneinsinööriä.

Opetuksen järjestäjä päättää tapauskohtaisesti saamiensa asiantuntijalausuntojen pohjalta mahdollisesta koulukuljetusetuudesta.

2.3. Petoeläimestä johtuva kuljetus

Kuljetusetuuden perusteeksi ei riitä pelkkä petoeläinhavainto (esim. susi ja karhu), vaan edellytyksenä on, että petoeläimistä on aiheutunut vaaraa ihmisille. Tämän selvittämiseksi opetuksen järjestäjä hankkii riistanhoitoyhdistyksen tai Suomen Riistakeskuksen lausunnon, jota käytetään asiantuntija-apuna päätöksenteossa. Kuljetusetuutta haetaan tässäkin tapauksessa kuljetushakemuksella. Hakemuksen pohjalta tilanne arvioidaan oppilas- ja tapauskohtaisesti. Kuljetusetuus edellä mainitulla perusteilla on aina määräaikainen.

2.4. 2.3. A1-kielen opetus

Oppilas saattaa joutua opiskelemaan A1-kielivalinnan vuoksi jossain muussa kuin hänelle osoitetussa lähikoulussa. Tällöin hänellä on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos muut kuljetusehdot täyttyvät.

2.5. Uskonnon opetus

Kaupunki järjestää perusopetuksen 1. luokasta alkaen uskonnonopetuksen edellyttämät kuljetukset hakemuksesta.

Kaupunki järjestää kuljetukset oppilaan omalta koululta uskonnonopetukseen ja uskonnonopetuksesta takaisin omaan kouluun, mikäli tunnit sijoittuvat keskelle koulupäivää.

Koulun ja kodin välinen kuljetus uskonnonopetukseen järjestetään yleisten kuljetuseriaatteiden mukaan (kts. kohdat ”Matkan pituus” ja ”Matkan vaikeus tai raskavuus”).

2.6. Muussa kunnassa koulua käyvät oppilaat

Muussa kunnassa koulua käyvien koulukuljetuksia ei järjestetä eikä korvata lukuun ottamatta tapauksia, joissa ruotsinkieliselle oppilaalle on myönnetty koulu- paikka Vantaalla sijaitsevassa Helsingin skolanissa tapahtuvasta koulunkäynnistä.

- Tällöin järjestetään erilliskuljetus Helsingin skolaan.

2.7. Aamu- ja iltapäivätoiminnan kuljetukset

Aamu- ja iltapäivätoiminnan matkat eivät kuulu koulukuljetusten piiriin. Aamu- ja iltapäivätoiminta tapahtuu koululla tai koulun välittömässä läheisyydessä. Jos toimintapiste ei ole koululla, on se kuitenkin pääsääntöisesti kävelymatkan päässä.

Poikkeuksena edelliseen oppilaat, joilla on uuden vammaispalvelulain mukainen asiakassuunnitelma tai vanhan lain mukainen EHO (erityishuolto-ohjelma).

2.8. Työelämään tutustuminen

Työelämään tutustumisjaksolle kuljetus järjestetään koulun ilmoituksen mukaan. Edellytys kuljetuksen järjestämiselle on, että matkan pituus kotoa TET-paikkaan ylittää tämän oppaan mukaiset kilometrirajat. Kuljetus järjestetään kuljetusten järjestämisen perusteiden mukaisesti. Huoltaja vastaa kuljetuskustannuksista, mikäli työelämään tutustuminen tapahtuu toisen kunnan alueella.

3. Kuljetusten järjestämisen periaatteet

Kuljetuksissa käytetään ensisijaisesti julkista liikennettä, jolloin oppilas saa maksutta matkalipun (esim. kaupungin myöntämä koululaiskortti, joka oikeuttaa kahden matkaan vuorokaudessa julkisessa liikenteessä). Muita kuljetusmuotoja, tilauslinja-autoja ja reittitakseja, käytetään täydentämään julkisen liikenteen yhteyksiä tai eräissä erikoistapauksissa, kuten terveydellisten syiden niin vaatiessa. Oppilaan kuljetus voi muodostua myös eri kuljetusmuodoista (esimerkiksi itse käveltävä osuus, vuorobussi, tilauslinja-auto ja taksi). Jos kuljetusmuoto vaihtuu matkan aikana, esiopetusoppilaat saatetaan kuljetuksesta toiseen.

Aikatauluista johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai illalla. Perusopetuslain mukaan oppilaan matka odotusaikoineen voi kestää enintään 2½ tuntia päivässä. Ennen lukuvuoden alkua 13 vuotta täyttänyt tai perusopetuslain 17 § 2 momentin tarkoittamassa erityisopetuksessa olevan oppilaan koulumatka odotusaikoineen voi kestää kuitenkin enintään 3 tuntia päivässä. Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina.

Matkaan voi sisältyä oppilaan itse kulkema osuus. Oppilaat kerääntyvät sovituille pysähtymispaikoille, samalla tavoin kuin linja-autoa käyttävät oppilaat kerääntyvät linja-autopysäkeille. Kodin ja pysäkin välille ei pääsääntöisesti järjestetä kuljetuksia, jos matka on lyhyempi kuin kuljetuksen järjestämisraja eli 3 tai 5 km.

Kävelen käytetyn ajan mittaamiseen käytetään Kuntaliiton suosittelemaa laskentaohjetta:

Ikä vuosina	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Kävely-aika min/km	16	15	14	13	12,5	12	11,8	11,6	11,4	11,2	11	10,8

3.1. Saattokorvaus

Mikäli kaupunki ei pysty järjestämään maksutonta kuljetusta siihen oikeutetulle oppilaalle, oppilaan huoltajalle voidaan maksaa hakemuksesta matkakustannusten korvausta (saattokorvausta), mikä vastaa Kelan matkakorvausta, mikäli huoltaja kuljettaa oppilasta. Saattokorvausta voidaan maksaa myös sellaisen matkan

osalta, jolla lapsi ei ole mukana, jos kyseinen matka on välttämätön lapsen kuljetuksen toteuttamiseksi ja liittyy siihen välittömästi.

4. Kuinka kuljetusta tai korvausta haetaan?

Koulukuljetus voidaan myöntää ainoastaan huoltajan tekemän hakemuksen perusteella. Kaikki hakemukset käsitellään kuitenkin tapauskohtaisesti ja arvioidaan päätöksen voimassaolon pituus.

Perusopetuksen oppilaalle, jonka matka ylittää kolme kilometriä, voidaan myöntää koulukuljetus siihen saakka, kun hän on päättänyt kolmannen luokan. Oppilaalle, jonka koulumatka ylittää viisi kilometriä, voidaan myöntää koulukuljetus siihen saakka, kun hän on päättänyt yhdeksännen luokan. Muiden oppilaiden kohdalla päätös tehdään aina lukuvuodeksi kerrallaan.

Jos oppilaan osoite esiopetus- tai kouluaikana muuttuu, tai koulu vaihtuu, kuljetuspäätöksen voimassaolo päättyy. Muuton yhteydessä tulee tehdä uusi koulu- paikkahakemus, jonka perusteella määräytyy, onko oppilaalla oikeus maksuttomaan kuljetusetuuteen.

Erikoistapauksissa, kuten terveydellisten syiden perusteella tapahtuvissa kuljetuksissa tulee esittää lääkärin tai muun vastaavan asiantuntijan todistus tarvittavalle ajalle. Lausunto ei velvoita kuljetuksen järjestämiseen, vaan sitä käytetään asiantuntija-apuna päätöksenteossa.

Kaikki koulukuljetuksiin liittyvät hakemukset löytyvät täältä: [Sähköinen asiointi - Hyvinkään kaupunki \(hyvinkaa.fi\)](#)

5. Kuljetuksen aikana

Jotta kuljetukset sujuisivat mahdollisimman joustavasti ja turvallisesti, on oppilaiden ja huoltajien oltava tietoisia seuraavista periaatteista ja noudatettava niitä:

- Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.
- Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Autossa ei saa liikkua paikasta toiseen kuljetuksen aikana ja turvavyöt on pidettävä kiinni.
- Kuljettaja saa puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla.

- Huoltajan tulee ilmoittaa koulukuljetuksiin liittyvässä käytännön ohjeistuksessa ilmoitetulla tavalla, jos oppilas sairastuu, eikä tarvitse koulukyytiä.
- Liikennöitsijälle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaa koskevista seikoista kuten allergioista, ym., jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin.
- Kuljetuksen kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun ja liikennöitsijän kanssa.
- Kuljetuksen ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy pysäkiltä tai lähtee hakemaan unohtunutta tavaraa kodista. Oppilaan on oltava sovittuna aikana sovitulla pysäkillä, ei esimerkiksi jossain sen läheisyydessä.
- Kuljetus ei ole myöhässä, jos se saapuu pysäkillä 10 minuutin kuluessa sovittuna ajasta.
- Kuljetusauto ei saa ohittaa pysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkiltä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.
- Kuljetusta käytettäessä on annettava selvä ja reipas pysähtymismerkki. Talvella heijastin auttaa ratkaisevasti näkymistä.

Kuljetusetuus todennetaan linja-autossa kaupungin myöntämällä koululaiskortilla, jonka tulee olla ehjä ja oikealle välimatkalle annettu. Jos kuljettaja huomauttaa virheellisestä kortista, on oppilaan välittömästi koululla ilmoitettava asia koulusihteerille tai rehtorille.

6. Poikkeustilanteet

Kaupunki vastaa kaikista oppilaille esiopetuksessa, koulussa tai koulumatkalla tapahtuvista tapaturmista. Vastuu koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Kaupunki korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut.

Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, on koulu velvollinen tiedottamaan oppilaiden huoltajia tapahtuneesta.

6.1. Vahinko tai ilkivalta

Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kaupunki ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

6.2. Koulukuljetuksen myöhästyminen

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että auto ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijä on tällöin velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen. Oppilaan ei pidä kuitenkaan odottaa kuljetusta pysäkillä loputtomiin, vaan on parasta, että hän menee takaisin kotiinsa.

6.3. Pysäkin sijainti

Kaupunki osoittaa oppilaalle pysäkin paikan, joka voi olla linja-autopysäkki, liitymä tai muu liikenteellisesti turvallinen paikka. Jos oppilaan huoltajalla ja liikennöitsijällä on erimielisyyttä pysäkin paikasta, kaupunki päättää lopullisen paikan.

6.4. Reklamaatiot

Mahdollinen laatuvirheitä koskeva palaute osoitetaan sivistystoimeen sähköpostitse (koulukuljetukset@hyvinkaa.fi) tai kaupungin asiakaspalautejärjestelmän kautta. Kaikki sivistystoimelle tulleet valitukset kirjataan ylös ja selvitetään liikennöitsijän kanssa. Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin.

7. Yhteystiedot

koulukuljetukset@hyvinkaa.fi

p. 040 155 6420